

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte - Nicolae Gordilă,

judecătorii - Constantin Alerguș, Ion Guzun, Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către procurorul adjunct al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu și de către avocatul Pelin Valeriu în numele inculpatei Bocearova Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, în cauza penală, în privința lui

Bocearova Elena

Termenul examinării cauzei:

instanța de fond: 20.09.2013 - 22.01.2015;

instanța de apel: 20.02.2015 - 27.03.2015,
18.01.2016 - 26.04.2016;

instanța de recurs: 22.09.2015 - 24.11.2015,
10.01.2017 - 02.05.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2015 Bocearova E. a fost achitată de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

2. De către organul de urmărire penală Bocearova E. a fost învinuită de faptul că, cunoscând că Liutfi Gr. pretinde la o cotă parte din apartamentul nr. 93 din str. Calea Ieșilor, 19, mun. Chișinău, pe motiv că era soțul fiicei sale Socolova L., care la 05.08.1996 a decedat, iar prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 09.10.2006, i s-a atribuit $\frac{1}{4}$ cotă-parte din apartament, conștientizând caracterul acțiunilor sale și consecințele care puteau surveni, având scopul dobândirii ilicite prin înșelăciune în întregime a apartamentului dat, fiindu-i cunoscut faptul că hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11.12.2006, prin care Bocearova E. i se transmitea în proprietate întreg apartamentul nr. 93, din str. Calea Ieșilor, 19, mun. Chișinău, cu dispunerea efectuării înscrierilor în RBI a OCT Chișinău și cu încasarea de la Bocearova E. în beneficiul lui Liutfi Gr. a sumei de 110 000 lei, ce constituia $\frac{1}{4}$ cotă-parte din

apartament era casată prin Decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al CSJ din 09.06.2009, la 10.04.2012 s-a prezentat la sediul notarului Mihailic O. și, prezentând extrasul de la ÎS "Cadastru" conform căruia apartamentul nominalizat îi aparținea cu drept de proprietate în întregime, precum și hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, din 11.12.2006, precum și alte acte, a încheiat cu Pușcașu N. contractul de înstrăinare a apartamentului cu condiția întreținerii pe viață. În consecință, dreptul de proprietate pe apartamentul nr. 93 din str. Calea Ieșilor a trecut la cet. Pușcașu N., cauzându-i astfel lui Liutfi Gr. un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 400 000 lei.

Acțiunile inculpatei au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari în sumă totală de 400 000 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul și avocatul Gașițoi V. în numele părții vătămate Liutfi Gr., care au solicitat:

- *procurorul*, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpata să fie condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a indicat că prima instanță contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, nu a dat apreciere fiecărei probe prezentate de către partea acuzării din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor în ansamblu, însă a acordat prioritate doar declarațiilor inculpatei, care și au constituit temei de a pronunța sentința de achitare.

Infracțiunea săvârșită de Bocearova E. s-a manifestat prin înșelăciunea față de Liutfi Gr., prin dezinformarea referitor la faptul că apartamentul în litigiu nu-i aparține doar ei, precum și a ascuns aceste circumstanțe de partea vătămată și de notarul la care a perfectat operațiuni cu acest bun.

Adițional, acuzatorul de stat a menționat, că în sentința pronunțată în cauză prima instanță nu a efectuat o analiză amplă a circumstanțelor cauzei coroborate cu probele administrate pe cauză, ci doar a reflectat declarațiile părților, fără a examina fondul cauzei.

- *avocatul Gașițoi V. în numele părții vătămate*, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpata să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, cu admiterea integrală a acțiunii civile, prin anularea contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață încheiat între inculpată și Pușcaș N., cu repunerea părților în situația inițială și încasarea din contul inculpatei în beneficiul părții vătămate a prejudiciul moral cauzat în mărime de 500 000 lei și a asistenței juridice acordate în mărime de 14 000 lei.

În susținerea apelului, avocatul a notat că prima instanță eronat a constatat că inculpata putea să nu înțeleagă esența deciziilor instanțelor superioare, ori acestea sunt presupunerile instanței deoarece în cadrul ședințelor de judecată Boccarov E. a declarat foarte explicit că părții vătămate îi aparține $\frac{1}{4}$ cotă parte din imobil și că ea a înstrăinat și cota parte din imobilul părții vătămate.

Conform actelor din materialele dosarului reiese că inculpata este responsabilă, astfel aceasta are capacitatea de a înțelege caracterul prejudiciabil al faptei, recunoscând că a înstrăinat tot imobilul că a făcut-o chiar dacă cunoștea că părții vătămate îi aparține cu drept pe proprietate $\frac{1}{4}$ cotă parte din imobil.

Instanța nu a dat nici o apreciere probelor anexate la materialele cauzei care demonstrează că atât Boccarova E. cât și Pușcaș N. au indus în eroare instanța, declarând că nu cunosc nimic despre procesele de partaj a averii deoarece de aceste procese se ocupa avocatul acestora. La fel, prima instanță nu a dat nici o apreciere recipiselor care demonstrează că Boccarova E. se întâlnea lunar cu partea vătămată, pentru a încasa bani lunar chiar și după înstrăinarea imobilului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2015 apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că, audiind participanții la proces, raportând situația de fapt la cea de drept, cercetând argumentele invocate de părți, în coraport cu materialele dosarului penal, s-a ajuns la concluzia că apelurile declarate sunt nefondate și urmează a fi respinse.

Instanța de apel a menționat că prima instanță a pronunțat o sentință legală, cu indicarea motivelor prin care se resping probele aduse în sprijinul acuzării, prin ansamblul de probe cercetate în ședința de judecată, la care au avut acces toate părțile și care au fost cercetate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, just ajungând la concluzia că acestea nu dovedesc vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii imputate.

Mai mult de atât, poziția acuzării referitor la prezența în acțiunile inculpatei a dobândirii ilicite a bunurilor părții vătămate prin înșelăciune poartă doar un caracter de presupunere, fiind lipsite de careva bază probantă intenția inculpatei de a însuși prin înșelăciune bunul părții vătămate, în cazul în care este pregătită financiar de a-i recupera lui Liutîi Gr. valoarea a $\frac{1}{4}$ cotă-parte din imobil și asta în cazul în care ultimul a menționat în declarațiile sale că nu mai poate locui în continuare în același imobil cu inculpata.

Instanța de apel a conchis că, formând contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață, Boccarova E. nu urmărea scopul sustragerii cotei-părți de imobil ce aparținea cu drept de proprietate părții vătămate și nu avea intenția de a nu-i achita compensația bănească lui Liutîi Gr., deci fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii de escrocherie.

De asemenea, instanța de apel a remarcat că, între inculpată și partea vătămată există relații litigioase de natură juridică civilă și faptul, că inculpata nu recunoaște pretențiile civile înaintate de partea vătămată, aceasta nu poate servi temei pentru a fi acuzată în dobândirea ilicită a bunurilor pretinse de partea vătămată, prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de mari.

Caracterul civil al acestor pretenții a fost stabilit în speță, dat fiind că între inculpată și partea vătămată există procese civile, în care sânt pronunțate hotărâri judecătorești, având obiect de judecată similar, de natură juridică civilă, concomitent acuzarea nu a prezentat probe, ce ar confirma natura juridică penală a relațiilor stabilite între inculpată și partea vătămată.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, au declarat recursuri ordinare procurorul și avocatul Gașițoi V. în numele părții vătămate, care au solicitat:

- *procurorul*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, procurorul a menționat că, instanța de apel neîntemeiat a menținut sentința de achitare, fără a da apreciere probelor prezentate din punct de vedere al pertinentei, utilității și veridicității, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora.

În contextul dat, procurorul a indicat că, intenția inculpatei în comiterea infracțiunii de escrocherie se dovedește prin situația financiară extrem de defavorabilă a persoanei, care-și asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției, lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului, prezentarea la încheierea tranzacției, a unor documente false.

Probele administrate și cercetate în instanță demonstrează cu certitudine că Bocearova E. a cunoscut faptul că nu are dreptul să înstrăineze cota-parte din imobil ce îi aparține cu drept de proprietate părții vătămate, aceste acțiuni demonstrând cu certitudine că inculpata cunoștea despre litigiul în cauză, însă ignorând aceste circumstanțe și acționând prin înșelăciune, știind că cauza privind partajul averii comune nu s-a soluționat și se află pe rolul instanței de judecată, la 10.04.2012 s-a prezentat la sediul notarului Mihailic O., prezentând hotărârea judecătorească din 11.12.2006 (hotărâre anulată de instanțele ierarhic superioare) și a încheiat contract de înstrăinare cu întreținerea pe viață cu Pușcaș N.

Prin acțiunile ilegale i s-au cauzat prejudicii morale și materiale părții vătămate în proporții deosebit de mari, acesta rămânând fără unica sa proprietate, iar ulterior tot Bocearova E. fără a-l anunța pe Liutâi Gr. l-a radiat de la viza de reședință.

Faptul că Bocearova E. a acționat cu rea-credință, prin înșelăciune, se mai demonstrează că aceasta a declarat notarului împreună cu Pușcaș N. că nu cunoaște locul aflării părții vătămate.

Respectiv, se conchide asupra faptului că instanțele de fond au examinat unilateral cauza penală, în favoarea apărării, apreciind critic declarațiile părții vătămate și cele ale martorilor acuzării, contrar prevederilor art. 24 alin. (2), 101 alin. (3) Cod de procedură penală, ajungându-se la concluzia că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

avocatul Gașițoi V. în numele părții vătămate, fără a invoca vreun temei pentru recurs din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpata să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Admiterea integrală a acțiunii civile, prin anularea contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață încheiat între inculpată și Pușcaș N., cu repunerea părților în situația inițială. Încasarea din contul inculpatei în beneficiul părții vătămate a prejudiciul moral cauzat în mărime de 500 000 lei și a asistenței juridice acordate în mărime de 14 000 lei.

În susținerea cerințelor înaintate, recurenta a indicat faptul că vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii de escrocherie se dovedește prin cumulul de probe administrate și cercetate în instanțele de fond, mai mult de atât, acțiunile ilegale ale inculpatei părții vătămate i s-au cauzat prejudicii morale și materiale în proporții deosebit de mari, acesta rămânând fără unica sa proprietate, iar ulterior tot Bocearova E. fără a-l anunța pe Liutîi Gr. l-a radiat de la viza de reședință.

Faptul că Bocearova E. a acționat cu rea-credință prin înșelăciune se mai demonstrează prin faptul că aceasta a declarat notarului împreună cu Pușcaș N. că nu cunoaște locul aflării părții vătămate.

La fel, se mai punctează faptul că, Bocearova E. a fost reprezentată în toate procesele, inclusiv în procesul de partaj al averii, de avocatul său Pelin V., deci argumentul că ea nu ar fi înțeles sensul hotărârii este apreciat de partea vătămată critic, ori avocatul pledează în instanță nu din nume propriu, ci din numele clientului său, respectiv argumentul instanței precum că inculpata nu-și dădea seama sau nu a înțeles sensul hotărârii contravine cu probele din materialele dosarului, fiind subiective și nefondate.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 noiembrie 2015, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia contestată și dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, că conținutul deciziei contestate nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Or, în corespundere cu prevederile art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct

de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului deciziei instanței de apel este enunțat că: *„Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, sânt admisibile și sânt apreciate conform prevederilor articolului 101 Cod de procedură penală. Astfel, sânt pertinente, concludente, utile și veridice probele puse la achitării inculpatei, relevate la punctele 8.1.- 8.5.*

Fiecare probă este apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, astfel concluziile instanței cu privire la achitarea inculpatei sunt formate în urma cercetării și examinării probelor prezentate de părți, în cumul, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.” (f.d. 79, vol. II).

Prin urmare, instanța de recurs a conchis că, concluziile instanței de apel formulate mai sus poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, deoarece acestea pur formal au fost transcrise din sentința primei instanțe, fără a se face vreo mențiune sau analiză asupra unei probe concrete. Iar așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere a probelor administrate pe cauză sau aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Colegiul penal lărgit a constatat că tot în partea motivatorie, instanța de apel nu face nici o referire la argumentele invocate în apelurile declarate, acestea fiind ignorate cu desăvârșire, fiind omisă expunerea asupra versiunilor înaintate de apelanți.

Totodată, instanța de recurs a considerat ca fiind pripită și eronată concluzia instanței potrivit căreia se afirmă: *”Cu certitudine se constată, că între inculpată și partea vătămată există relații litigioase de natură juridică civilă și faptul, că inculpata nu recunoaște pretențiile civile ale părții vătămate nu poate servi temei pentru a fi acuzată în dobândirea ilicită a bunurilor pretinse de partea vătămată, prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de mari. Caracterul civil al acestor pretenții a fost stabilit în speță, dat fiind că între inculpată și partea vătămată există procese civile, în care sânt pronunțate hotărâri judecătorești, având obiect de judecată similar, de natură juridică civilă, concomitent învinuirea nu a prezentat probe, ce ar confirma natura juridică penală a relațiilor stabilite între inculpată și partea vătămată.” (f.d. 80, vol. II).*

Contrar acestei constatări, în apelul acuzatorului de stat este indicat expres că: *„Deși conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, instanța de judecată era obligată să aprecieze toate probele din punct de vedere al coroborării, instanța de judecată nu a atras atenția cuvenită la declarațiile martorului Pușcașu Mihailic Olga, precum și ale părții vătămate Liutii Grigore, precum și la documentele anexate la materialele cauzei, care prevăd diferite circumstanțe ale infracțiunii.*

Or, escrocheria săvârșită de Bocearova Elena s-a manifestat anume prin înșelăciunea față de Liutii Grigore, prin dezinformarea referitor la faptul că apartamentului în litigiu nu-i aparține doar ei, precum și a ascuns aceste circumstanțe de partea vătămată și de notarul la care a perfectat operațiuni cu acest bun.” (f.d. 46, vol. II, verso).

La fel, și apărătorul părții vătămate în apelul său a susținut că: *”Instanța nu a dat nici o apreciere probelor prezentate de partea vătămată și confirmate de Boccearova Elena și anume recipisele scrise de aceasta prin care se confirmă că Boccearova se întâlnea cu partea vătămată până la înstrăinarea bunului și după înstrăinarea bunului lunar, încasând din acesta serviciile comunale pentru 1/4 cotă parte din imobil. În cele din urmă din aceste probe se vede că Boccearova E. prin declarațiile sale a avut scopul de a duce în eroare cât notarul, când a înstrăinat imobilul declarând că nu cunoaște locul aflării părții vătămate, atât și instanța spunându-i că nu a cunoscut la data înstrăinării imobilului locul aflării părții vătămate, fapte combătute prin probele anexate la materialele cazului.” (f.d. 51, vol. II).*

Reieșind din cele enunțate mai sus, instanța de recurs a constatat că instanța de apel doar a enumerat în textul deciziei adoptate argumentele invocate de apelanți, însă nu s-a pronunțat asupra acestora, fără a expune o argumentarea cuvenită.

Or, potrivit prescripțiilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, au fost admise apelurile declarate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bocearova E. a fost condamnată în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, la 2 ani și 6 luni închisoare, iar conform prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

Acțiunea civilă în privința încasării daunei morale și încasării cheltuielilor judiciare, a fost admisă parțial, fiind dispus încasarea de la inculpată în beneficiul părții vătămate a daunei morale în sumă de 5 000 lei și cheltuielile judiciare în mărime de 14 000 lei.

Acțiunea civilă cu privire la repararea daunelor materiale a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în procedură contencioasă.

10. Instanța de apel a constatat că prin acțiunile sale intenționate, inculpata Bocearova E., a comis infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal, cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune, dacă fapta nu constituie o însușire.

Astfel, necătând la faptul că inculpata nu și-a recunoscut vina, aceasta este dovedită prin următoarea sistemă de probe veridice, concludente, pertinente și utile, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile - părții vătămate Liutîi Gr. (f.d. 19, 20, vol. II); - martorilor: Mihailic O. (f.d. 17, 18, vol. II); Pușcaș N. (f.d. 21, 22, vol. II); Balan V. (f.d. 23, 24, vol. II).

Instanța de apel a mai conchis că vina inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal, se confirmă integral și prin materialele și probele scrise, anexate la dosarul penal, care coroborează cu declarațiile părții vătămate și a martorilor sus-indicați, cum ar fi: - *acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Liutîi Gr. (f.d. 132-137, vol. I); - contractul de înstrăinare a apartamentului cu condiția întreținerii pe viață încheiat între Bocearova E. și Pușcaș N. din 10.04.2012 (f.d. 153-154); - hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 11.12.2006 (f.d. 157, vol. I); - hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 09.10.2006 (f.d. 164-165, vol. I); - decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 06.02.2007 (f.d. 166-167); - decizia Curții Supreme de Justiție din 21.11.2007 (f.d. 168-171); - decizia Colegiului civil și de contencios administrativ din 18.09.2014 (f.d. 186, vol. I).*

Instanța de apel a considerat că *de facto*, inculpata și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, însă instanța a apreciat critic afirmațiile ei potrivit cărora, a încheiat contractul de înstrăinare a apartamentului nr. 93 din str. Calea Ieșilor, 19, mun. Chișinău, cu condiția întreținerii pe viață cu Pușcaș N. deoarece în continuare consideră că apartamentul îi aparține în întregime ei, deși cunoștea că părții vătămate îi aparținea $\frac{1}{4}$ din acest apartament. Nu a știut că hotărârea pe caz din 2006 a fost anulată, deoarece ea nu a participat la ședințele de judecată din instanța de judecată ierarhic superioară, deoarece ele nu corespund adevărului și sunt date de către inculpată în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, or acestea sunt combătute de celelalte probe analizate mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și care demonstrează cu certitudine vinovăția ei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, deși *latura obiectivă* a infracțiunilor prevăzute de art. 190 și art. 196 Cod penal conține elemente comune ca *înșelăciunea și abuzul de încredere* și urmările acestor acțiuni sunt în legătură cu cauzarea prejudiciului material proprietarului, totuși acestea se deosebesc una de alta.

Printre criteriile de delimitare a infracțiunilor nominalizate, se consemnează că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acesteia bunuri care i se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei.

Altfel spus, sub aspectul *laturii obiective*, distincția principală dintre infracțiunile specificate constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, masa patrimonială a victimei

este diminuată în aceeași proporție în care se sporește masa patrimonială a făptuitorului, pe când în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă, sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului.

Noțiunea de „*dobândire ilicită*” este echivalentă cu cea de „*sustragere*”. În sensul legii, se consideră sustragere - luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop acaparator.

Raportând cele statuate mai sus, la argumentele aduse în textul sentinței în cauză, precum că dobândirea ilicită intenționată a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere lipsește în acțiunile inculpatei, instanța de apel a conchis că învinuirea adusă de procuror inculpatei, în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în această parte este eronată și nu coroborează cu probele acumulate la dosar.

De asemenea, instanța de apel a reiterat că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane, ceea ce, la caz, și a fost realizat, pentru că inculpata Bocearova E. nu a însușit în scopuri personale acea cotă parte care aparținea cu drept de proprietate părții vătămate Liutîi Gr., ci a fost trecută în proprietate cet. Pușcașu N. conform contractului de înstrăinare a apartamentului cu condiția întreținerii pe viață.

Or, probele menționate supra demonstrează cu certitudine că Bocearova E. a cunoscut faptul că nu are dreptul să înstrăineze cota parte din imobil ce îi aparține cu drept de proprietate părții vătămate, aceste acțiuni demonstrează că inculpata cunoștea despre litigiul în cauză cu toate acestea, dânsa a acționat prin înșelăciune, a știut că cauza civilă privind partajul averii comune nu s-a soluționat și se află pe rolul instanței, iar la 10.04.2012, s-a prezentat la sediul notarului Mihailic O., prezentând hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11.12.2006 (hotărâre anulată de instanțele ierarhic superioare) și a încheiat contract de înstrăinare cu întreținerea pe viață cu Pușcaș N.

Astfel, partea vătămată a fost deposedat ilegal de proprietatea sa și anume de $\frac{1}{4}$ din cotă parte din imobilul situat str. Calea Ieșilor, 19, ap. 93 mun. Chișinău care i-a trecut în moștenire după decesul soției sale.

În așa mod inculpata i-a cauzat părții vătămate, prin înșelăciune daune materiale în proporții deosebit de mari, însă în cazul dat valoarea acestei cote părți dânsa n-a însușit-o în scopuri personale, de aceea instanța de apel a constatat că în acțiunile ei sunt prezente anume elementele infracțiunii prevăzute

de art. 196 alin. (4) Cod penal și nu a infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal precum i-a fost înaintată învinuirea de către procuror.

Instanța de apel a conchis că prejudiciul material cauzat părții vătămate v-a constitui $\frac{1}{4}$ din prețul mediu al valorii totale a apartamentului în cauză, estimat de Bursa Imobiliară „LARA”, adică suma de 110 000 lei.

Astfel, potrivit rechizitoriului în privința inculpatei (f.d. 105-109, vol.I), ultima se învinuiește precum că i-a cauzat prin înșelăciune lui Liutfi Gr. un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 400 000 lei, însă nu este clar în cazul dat prin ce se exprimă această sumă, or potrivit certificatului eliberat de Bursa Imobiliară „LARA” din 31.05.2013, valoarea medie pe piață a unui apartament cu o odaie, amplasat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, 19, ap. 93, cu nr. cadastral 0100507.105.01.093, constituie: 400 000 - 460 000 lei, iar $\frac{1}{4}$ din valoarea totală a apartamentului în litigiu va constitui aproximativ 110 000 lei.

La stabilirea pedepsei inculpatei, instanța de apel a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana celui vinovat, de rolul ei la săvârșirea infracțiunii, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, concluzionând că reeducarea și corectarea inculpatei poate avea loc fără privarea reală a ei de libertate.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, instanța de apel ținând cont de practica CtEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral, cât și de prevederile art. 1423 Cod civil, a conchis că, în speță, dauna morală se exprimă prin faptul că partea vătămată a suportat suferințe morale, în urma cauzării prejudiciului lui de către inculpată, dispunând admiterea parțială a acțiunii înaintate, considerând ca fiind exagerată suma de 500 000 lei pretinsă de partea vătămată, cu titlu de prejudiciu moral.

De asemenea, instanța de apel a considerat necesar de a admite acțiunea civilă în partea încasării din contul inculpatei în contul părții vătămate a sumei de 14 000 lei ca cheltuieli judiciare, deoarece conform bonurilor de plată (f.d. 141, 142, vol. I), s-a constatat că partea vătămată a suportat cheltuieli în mărime de 14 000 lei, în urma încheierii contractului de asistență juridică cu avocatul.

Privitor la încasarea daunei materiale, instanța de apel reținând prevederile art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, a constatat că de către partea vătămată și reprezentantul său nu au fost prezentate careva probe incontestabile pentru stabilirea cuantumului concret a prejudiciului material, în ce mărime anume, și aceasta nu este posibil de constatat fără a amâna judecarea cauzei, or, dânsul solicită nu doar încasarea daunei materiale ci anularea contractului de înstrăinare a apartamentului susindicat cu întreținerea pe viață, cheltuielilor plătite de către dânsul inculpatei pentru întreținerea apartamentului etc., fapt ce este imposibil de rezolvat în procesul unei proceduri penale.

11. Împotriva deciziei instanței de apel declară recursuri ordinare procurorul și avocatul Pelin V. în numele inculpatei, care solicită:

- *procurorul*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, procurorul menționează următoarele argumente:

- instanțele de judecată nu au apreciat la justa valoare probele prezentate de către acuzare;

- concluzia instanței de apel este una greșită, deoarece, aceasta indicând că *"Bocearova Elena nu a însușit în scopuri personale acea cotă parte care aparținea cu drept de proprietate părții vătămate Liutii Grigore, ci a fost trecută în proprietate cet. Pușcașii Nadejda conform contractului de înstrăinare a apartamentului cu condiția întreținerii pe viață"*, conchide ea însăși că scopul inculpatei este cel de a fi întreținută pe viață de către Pușcașu N., iar pentru transmiterea apartamentului în posesia acesteia, mai întâi era necesar ca să intre în posesie, ceea ce a și făcut, astfel deposedându-l de 1/4 parte din acest imobil pe Liutii Gr.;

- în apelul declarat partea acuzării a indicat motivele pentru care consideră că, vina inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal s-a dovedit prin declarațiile părții vătămate, martorilor și probele materiale anexate la materialele cauzei;

- probele aduse de către partea acuzării confirmă incontestabil vina inculpatei în comiterea infracțiunii de înșelăciune, iar poziția instanței de fond despre achitarea inculpatei și a instanței de apel de recalificare a acțiunilor acesteia sânt neîntemeiate;

- în cauza dată, nu au fost îndeplinite cu strictețe prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, precum și explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, iar nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, astfel decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei în apel cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

- *avocatul Pelin V. în numele inculpatei*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței.

În motivarea recursului declarat, avocatul menționează următoarele argumente:

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în apel, eronat apreciind probele acumulate în dosar;

- inculpata este gata să-i achite părții vătămate bani pentru cota lui parte din apartament, cu banii pe care îi acordă în acest scop familia Pușcașu;

- pentru partea vătămată, inculpata de fapt este o persoană străină și dânsa nu poate locui într-un apartament cu fostul ginere, cu care este în conflict de mai mulți ani;

- instanța de judecată a stabilit, că inculpata niciodată nu a negat faptul că partea vătămată are drept asupra $\frac{1}{4}$ cotă-parte din imobil, indisponibilitatea acesteia de a-i compensa în formă bănească valoarea acestei părți nu a fost negată în ședința de judecată nici de însuși partea-vătămată;

- instanța de judecată a stabilit că Liutii Gr. nu și-a perfectat până în prezent dreptul de proprietate asupra cotei sale părți din imobilul dat;

- la notar inculpata s-a prezentat de una singură, doar cu Pușcaș N., la acel moment Liutii Gr. nu locuia în apartamentul litigios, iar inculpata nu cunoștea unde locuiește acesta pentru a-i comunica despre perfectarea contractului;

- în ședința de judecată inculpata a menționat, că avocatul i-a spus despre hotărârea instanței, că totul e în regulă, iar la examinarea cauzei în instanța superioară ea nu a fost prezentă;

- în virtutea vârstei înaintate a inculpatei, instanța corect a admis faptul că ultima putea să nu înțeleagă esența deciziilor instanțelor superioare;

- instanța corect a apreciat critic declarațiile martorului Bălan V., deoarece ele poartă un caracter interesat în denaturarea unor fapte și împrejurări ale cauzei reieșind și din faptul, că partea-vătămată locuiește în imobilul acesteia;

- instanța corect a susținut concluzia privind netemeinicia acuzării referitor la prezența în acțiunile inculpatei a dobândirii ilicite a bunurilor părții vătămate;

- instanța de fond și cea de apel corect au stabilit, că perfectând contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață, inculpata nu urmarea scopul sustragerii cotei-părți de imobil ce aparținea cu drept de proprietate părții vătămate și nu avea intenția de a nu-i achita compensația bănească lui Liutii Gr.;

- între inculpată și partea vătămată există relații litigioase de natură juridică civilă și faptul, că inculpata nu recunoaște pretențiile civile ale părții vătămate nu poate servi temei pentru a fi acuzată dobândirea ilicită a bunurilor pretinse de partea vătămată, prin înșelăciune și abuz încredere, în proporții deosebit de mari;

- în sensul art. 6 CoEDO, noțiunea de "acuzăție în materie penală" este distinctă de noțiunea "drepturi și obligații cu caracter civil", astfel, în cauza Perez v. Franța din 12.02.2004, CtEDO a arătat că „... în ciuda existenței unei autonomii a noțiunii de drepturi și obligații cu caracter civil, este necesară analiza legislației interne a statului, atât sub aspectul calificării juridice, cât și în privința conținutului material și a efectelor pe care dreptul intern al statului le conferă pentru ca un drept să poată fi considerat ca având un caracter civil”;

- prima instanța corect s-a expus asupra acțiunii civile;

- recursurile declarate sunt ilegale, deoarece persoana a fost achitată printr-o sentință definitivă, astfel, au fost încălcate art. 2 și art. 4 ale Protocolului nr. 7 al CoEDO;

- decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței de fond;

- inculpata a fost condamnată după o sentință de achitare, soluție bazată exclusiv pe lucrările primei instanțe, viciu fundamental în sensul violării art. 6 §1 din CoEDO, soluția instanței de apel ne fiind motivată;

- Curtea în cauza "Ballu v. Albania, nr. 74727/01" a reiterat, că "...admisibilitatea probelor este în primul rând reglementată de normele de drept intern și că, de regulă, este de competența instanțelor naționale să aprecieze mijloacele de probă administrate în fața lor";

- instanța de apel, a refuzat în mod clasic, prin tăcere, să se pronunțe asupra motivelor esențiale invocate de partea apărării precum și cele constatate în sentință, astfel adoptând o decizie nemotivată ceea ce constituie la fel un viciu fundamental, decizia dată fiind contrară, unui proces echitabil în sensul art. 6 CoEDO;

- în speța sunt aplicabile hotărârile CtEDO: Flueraș c. României din 09.07.2013; Suominen v. Finlanda; Bulut v. Austria, paragraful 47; Niderost-Eluber v. Elveția, paragraful 23; Kress v. Franța, paragraful 72; Ștefan v. România din 06.04.2010; Cravcenco v. Moldova, paragraf 50, din 15.01.2008;

- potrivit pct. 10 a Recomandării nr. 53 "Cu privire la procedura de examinare a apelului" conform modificărilor și completărilor din Codul de procedură penală introduse prin Legea nr. 66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012, care este obligatorie pentru instanțele de judecată, ca o garanție a unificării practicii judiciare, se recomandă instanțelor de judecată în procedura de examinare a apelului după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță să țină cont de dispozițiile art. 6 din CoEDO așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe lucrările primei instanțe, care conțin declarațiile martorilor și ale inculpatei din același dosar, în temeiul cărora a fost achitată de prima instanță;

- în speță, prima instanță a constatat în sentința de achitare că, declarațiile părții vătămate și a martorilor acuzării, care figurau în dosar, nu erau suficiente pentru a stabili vinovăția inculpatei;

- instanța de apel, pentru a înlocui achitarea cu o condamnare, nu dispunea de nici o informație nouă și s-a bazat exclusiv pe materialele din dosar cercetate în prima instanță, în principal pe cele respinse de prima instanță, clar le-a denaturat esența, deoarece acestea o dezvinovățesc pe inculpată;

- nerespectarea jurisprudenței CoEDO și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 Cod de procedură penală, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzării în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

12. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l admită cu casarea hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare, atunci când eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit a statuat asupra admiterii recursurilor declarate și casării totale a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare, reieșind din următoarele considerente de fapt și de drept prezente în cauza dată.

În esență, potrivit argumentelor invocate de recurenți se constată că aceștia formulează critici împotriva deciziei instanței de apel, în particular referindu-se la erorile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) și 15) Cod de procedură penală. Or, partea acuzării invocă că instanța de apel eronat a reîncadrat acțiunile inculpatei din prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal, în cele ale art. 196 alin. (4) Cod penal, iar partea apărării menționează că, în general instanțele greșit au dispus condamnarea inculpatei în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, deoarece acțiunile acestea nu poartă un caracter penal și nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Colegiul penal lărgit având în vedere esența erorilor invocate de recurenți și constatând că instanța de apel a interpretat eronat prevederile legale și cele jurisprudențiale cu privire la delimitarea infracțiunii de *escrocherie în proporții deosebit de mari*, de cea a *cauzării daunelor materiale prin înșelăciune și abuz de încredere*, se va expune în contextul ce urmează asupra delimitării nominalizate și erorilor admise la etapa judecării apelurilor.

Așadar, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

În susținerea celor menționate, relevantă este și practica judiciară, potrivit căreia, în sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de

prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Deci, statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției expuse pe larg în *pct. 10. al prezentei decizii*, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, interpretând eronat prevederile legii penale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanțelor inferioare privind recalificării faptelor comise de inculpată din prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal în cele ale art. 196 alin. (4) Cod penal, adică de la infracțiunea de *escrocherie în proporții deosebit de mari* la infracțiunea de *cauzare de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere*, este afectată de erori de drept prescrise de pct. 6) și 12) din art. 427 Cod de procedură penală, or, greșit s-au apreciat și încadrat juridic faptele constatate în urma administrării materialului probatoriu.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 113 Cod penal, atât prima instanță, cât și cea de apel, era obligată să deducă din actele cauzei „(...) determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

Față de cele menționate, Colegiul penal lărgit amintește că, potrivit dispoziției art. 190 Cod penal, ca *escrocherie* se consideră faptele de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin *dobândire ilicită a bunurilor* se prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Prin *înșelăciune* se înțeleg acțiunile făptuitorului de a duce în eroare, de a amăgi proprietarul prin prezentarea ca adevărate a unor fapte, evenimente sau prezentarea ca mincinoase a unor fapte, evenimente, dar care corespund adevărului sau prin tănuirea (necomunicarea) unor împrejurări care făptuitorul era obligat să le comunice.

Prin *însușirea ilegală a bunurilor* se prezumă, folosirea sau transmiterea de către făptuitor, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri încredințate pentru a le gestiona sau a le administra.

Prin *abuz de încredere* făptuitorul folosește, în scop de a obține un bun material (bani), relațiile de încredere, de bunăvoință, de sinceritate, de siguranță a proprietarului ori a altei persoane cu drept de a dispune de bunuri.

În speță, se constată că instanța de apel a conchis asupra reîncadrării acțiunilor săvârșite de inculpata Bocearova E. în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, deoarece învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, nu cuprinde *latura obiectivă* a infracțiunii imputate și probele acumulate la materialele cauzei nu confirmă că masa patrimonială a inculpatei Bocearova E. a fost mărită din contul înstrăinării cotei părți din apartamentul vizat, care îi aparține lui Liutfi Gr.

Potrivit art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală la judecarea apelului, instanța de apel trebuie să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar conform art. 417 pct. 8) Cod de procedură penală în conținutul deciziei instanța, de rând cu alte cerințe, trebuie să descrie temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției date. Instanța de apel a ignorat aceste prevederi legale, adoptând o hotărâre ilegală și neîntemeiată.

Colegiul lărgit menționează, că deși *latura obiectivă* a infracțiunilor prevăzute de art.190 și art. 196 Cod penal conține elemente comune ca înșelăciunea și abuzul de încredere și urmările acestor acțiuni sunt în legătură cu cauzarea prejudiciului material proprietarului, totuși acestea se deosebesc una de alta.

Printre criteriile de delimitare a infracțiunilor nominalizate, se reține că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acesteia bunuri care i se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei.

Infracțiunea prevăzută de art. 196 Cod penal, nu presupune luarea din posesia victimei a bunurilor, deoarece în caz contrar aceasta ar cade sub incidența art. 190 Cod penal.

Astfel, conform practicii judiciare și doctrinare, noțiunea de "*dobândire ilicită*" este echivalentă cu cea de "*sustragere*". În sensul legii, se consideră sustragere - luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop acaparator.

În cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane, ceea ce, la caz, nu a fost realizat, pentru că, dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 93 din str. Calea Ieșilor, 19, mun. Chișinău, a trecut la cet. Pușcașu N., iar potrivit rechizitoriului, inculpata a fost învinuită de faptul că, ar fi trecut în proprietatea sa întregul apartament.

Adițional, Colegiul lărgit ține să enunțe că, instanța de apel, examinând cauza urma să verifice acțiunile inculpatei și sub aspectul *laturii subiective*, dacă Bocearova E. ar fi pretins asupra cotei lui Liutîi Gr., or, aceasta de la bun început a recunoscut dreptul de proprietate a părții vătămate asupra a $\frac{1}{4}$ din apartamentul nr. 93 din str. Calea Ieșilor, 19, mun. Chișinău, iar potrivit declarațiilor inculpatei relatate în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond și de apel "*(...) nu a știut că hotărârea pe caz din 2006 a fost anulată, deoarece ea nu a participat la ședințele de judecată din instanța de judecată ierarhic superioară. Avocatul Pelin V. s-a ocupat de proces*" (f.d. 25, 26, 63 vol. II).

De asemenea, prezintă relevanță faptul că potrivit învinuirii formulate în rechizitoriu, Bocearova E. a fost învinuită de faptul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, în proporții deosebit de mari în sumă totală de 400 000 lei (f.d. 109, vol. I). Aceeași sumă de bani - 400 000 lei - a fost determinată de către instanța de apel, la constatarea valorii medii pe piață a unui apartament cu o odaie, amplasat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, 19 (f.d. 205, vol. II).

Astfel, instanța de apel a conchis că prejudiciul material cauzat părții vătămate v-a constitui $\frac{1}{4}$ din prețul mediu al valorii totale a apartamentului în cauză, estimat de Bursa Imobiliară "LARA", adică suma de 110 000 lei.

În legătură cu constatarea dată, Colegiul penal consideră că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită valorii cadastrale a imobilului în întregul său (f.d. 35, vol. I), valoare care nu depășește substanțial valoarea unei cote părți conform evaluării efectuate de către Bursa Imobiliară "LARA" (f.d. 90, vol. I). În acest sens, Colegiul penal apreciază că instanța de apel a omis de aprecia aceste probe, reieșind din faptul că, informațiile pe care le poartă au caracter vădit *contrastant*.

Reieșind din aceste motive, recursurile declarate de către procuror și avocatul Pelin V. în numele inculpatei Bocearova E. urmează a fi admise, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat pe motivele invocate în apel și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe argumentat și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanța de fond, să le dea o apreciere corespunzătoare, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul adjunct al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu și de către avocatul Pelin Valeriu în numele inculpatei Bocearova Elena, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui *Bocearova Elena* și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 02 iunie 2017.

Președinte
Judecătorii

Nicolae Gordilă
Constantin Alerguș
Ion Guzun
Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan